

२५३०

सहजं साधना
नानुना गादा

सो

1406

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાયિટ વિભાગ]

અનુવર્તમાનિક ૧૫૩૦ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ઔદ્યોત સાવળી ગા

આટકનાં ગાયનો

વિષય ક્રમ : ૨૩૩

શ્રી
સદેવંત-સાવઝીંગા.

નાટકના ગાયનો.

શ્રી વાંકાનેર સત્યબોધક નાટક કંપની
માટે

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

રાવલ. શીવશંકર રામચંદ્ર.

શ્રી વાંકાનેર સત્યબોધક નાટક કંપનીના
માલિક.

સુરત. "દેશી મીત્ર" એનજન પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
મગનલાલ કીકલાઈએ છાપી.

સને ૧૯૦૬

સંવત ૧૯૬૨

કિંમત બે આના.

ગુજરાત વિધાનસભા ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ
૮૨-૨ ૧૯૩૦

સદેવંત સાવલીંગા નાટકની વાન

જગ જાહેર છે તોપણ

ટુંક હકીકત.

સાત જન્મના આપીત. સદેવંત સાવલીંગા—કનકપુરના મહા
રાજા શાલીવાહનને ત્યાં સદેવંતનો જન્મ થાય છે તેમજ તેજ
સહેરના નગરશેઠ પદ્મશાને ત્યાં સાવલીંગાનો જન્મ થાય છે આ
બેટું પુર્વાપુરાગે પ્રીતીવશ થાય છે સાત જન્મના વિયોગી સદે
વંત સાવલીંગાનો નિશાળમાં પ્રેમ બંધાય છે સાવલીંગાના વીવા
હ એક મુર્ખ રૂપાશા નામના ગાંડીયા વાણીયા સાથે કરેલ છે
પણ લગ્ન વખતે સાવલીંગા ચતુરાષ્ઠી પોતાની દાસીનાં લગ્ન
રૂપાશા સાથે કરાવી પોતે મનથી માનેલા સદેવંત કુંવરનેજ વ
રવાની પ્રતીજ્ઞાથી કુમારીજ રહે છે તોપણ રીવાજ પ્રમાણે સાસ
રે જવું પડે છે ત્યાં સાત જન્મના પતી સદેવંત કુંવરનીજ મ
ળા જપતી સાવલીંગા ત્યાંના રાજા વીરમદેવની કનકાવતી નામ
ની પુત્રીને મળેછે. અને વીરમદેવને પૂર્વની વિયોગી દંપતીની ખબર
પડતાં સાવલીંગાને સદેવંત કુંવર સાથે પરણાવી સાત જન્મના
વિયોગી દંપતીનો સંયોગ કરાવી પ્રેમની સજ્જડ સાંકળથી બાંધવ
સ્વયંવરથી હરથમેળાપ કરી દે છે. અહીં ખેલની સમાપ્તી થાય છે.

મુખ્ય પાત્રોના નામ.

સદેવંત—શાલીવાહન મહારાજનો પાટવી કુંવર સાવર્ણી
ગાનો પતી

શાલીવાહન—કનકપુરનો રાજા

પદમાશા—નગરશેઠ

મોતીશા—ચંપાપુરનો અહરથ વણીક

વીરમદેવ—ચંપાપુરનો રાજા

રૂપાશા—મોતીશાનો પુત્ર

વાલીયો—એક હજમ કનકપુરનો

સાવર્ણીગા—પદમાશાની પુત્રી

લવંગીગા—તેની દાસી

કનકાવતી—વીરમદેવની પુત્રી

તે સિવાચ—વાણીયજો-વાણીયા-ખાલજી-મહેતાજી-નિશા
ળીયા-કાણીયો-જોગીયો-સિપાઈ-ચોપદાર વીગેરે

સદેવંત અને સાવલીંગાના નાટકનાં ગાયનો.

તમામ પાત્રો—

૧

આર્ય જનો આ અરજ હમારી એક ચિ-તથી શ્રવણ કરો.
નર નારીની પ્રીત પ્રમાણે દંપતી સુખને મન ગણો.
સદેવંત સાવલીંગા નર તે બંનેનો સધળો પ્યાર.
તત્વ થકી શોધીને સાર દેશી બાધયો ગ્રહણ કરો.
વેમ ન લાવો નારી તણો પ્યારી પર લાવો પ્યાર ધણો.
ધધર આપે જેવી નાર તે સંસાર ગણો સુખ સાર.
અવર ગણો ભગની સમ ચાર શાસ્ત્ર વચનને યાદ કરો.

મેહેતાજી—

૨

શાલીવાહન નૃપતી જય જય યાજો સદા બુધ નારી.
ગૌ બ્રાહ્મણ પ્રતિપાલક લેજો આશિષ આજો સ્વીકારી.

સાવલીંગા—

૩

હું થૈ વરવાને યોગ્ય પીતાજી પ્યારારે.
નથી કરતા હજુએ લગન મુરત જોઈ મારારે.

મુજ માતા પાતા છે નમેર કાંઈ નવ જાણેરે.
 વળી વણિક જાતીની રીત પ્રમાણે ચાલેરે.
 એ જુની પડેલી રીતથી સૌ ચાલેરે.
 પણ કરે ન કાંઈ વિચાર બાળા બવ બાળેરે.
 હું ચંચળ અબળા રૂપ ગુણથી પૂરીરે.
 તેનો કુરપડો સ્વામીન રહી ન અધુરીરે.
 પણ બેટીને વળી ગાય દોરે ત્યાં જાયરે.
 શું ચાલે તેનું જોર કહી ન શકાયરે.

જોગી—

૪

ગાઓ મનવા ગુણ હરિના છોડ દીયોને છગાધરે.
 રાગ દેશ દીલમાં નવ લાવો કામ ક્રોધને જાણોરે.
 જમડા જલદીથી લઈ જશે માટે ન મમતા તાણો.
 કાયા માયા જુડી જયા સર્ગાં ન ક્રોધ વિચારો.
 બંધન કરી આ સંસારી લોક તજો બવ ટાળોરે.

સાવલીંગા—

૫

જોગી ઉભોછે બહાર બીક્ષા લેવાને રે.
 અલેક પુકારે આંગણે મારે.
 જલદી એ બીક્ષા લેવાને ધારે.
 ગાય હરિગુણ તે વારે વારે.
 મોટા પુરુષ કાંઈ એ મને લાગે.
 હરસન કરતાં હુઃખ સહુ ભાગે.
 યમપુરી સહેજે નિવારે.

સાવલીંગા—

૬

ગુરુ મહારાજ લાયક પાય તમે મોટા યોગી મહારાજ.
 લીધો બીક્ષા કૃપા કીજો અભય મુજને હવે દીજો.

જોગી—નહીં બીક્ષા લઈ નારી ઠાંકેલું મુખ નીહાળી.

પુણું મહોડું બતાવોને પછી બીક્ષાજ આપોને.

સાવલીંગા—અરે તું બોલ વિચારી લે બીક્ષા તું બીખારી.

જોગી.....બીખારી ના કહે મુજને કરું બેહાલ હું તુજને

સાવલીંગા...લંગોટા નીર્લજે ના થા લઈ બીક્ષાને તુંતોજ.

જોગી.....જેમન તારું બહુ દેખી આશક હું તો થયો પેખી.

સાવલીંગા...વિચારી બોલ્ય તું ખાખી જટા હું નાખું વિખારી.

જોગી.....ભલી થા તું મુજે પ્યારી જેમનનું દાન દે નારી.

સાવલીંગા...નફટ તું ના કહે એવું જેમનનું દાન તે કેવું.

જોગી.....ડરના કાથી સાવલીંગા મરું પણ છોડું તુજને ના.

સાવલીંગા...પીતા મારાને કહેશું વાત થશે તારા હવે બેહાલ.

જોગી.....સદેવંતને કહું હું આજ લઈ તુજને કરે સુકાજ

સાવલીંગા—

૭

અરે બાવાજી મુખ મારું કદી જોયું નથી કાષ્ટે એ માનો નકી.

મુખ મારું જોયાથી મુર્છા થશે શુદ્ધ પુદ્ધ બાવા તમારી જશે.

તમારો આગ્રહ છે જોગી બહુ ધર્મને અર્થે ના કહું ના સહું.

લીયો મુખ મારું બાવાજી જીવો આપું છું આ તમને તે બીક્ષા લીયો.

બાલી—

૮

અહોરે નણુદી સાવલીંગા તમે ધણું કહી ચાકી ગયાં છો અમે.

પડ્યો બાવો મુર્છાથી શું કર્યું નાંખી મોહની જેથી આવું થયું.

માર્થે જોગી અબધુત પલ એકમા, કુડું કર્મ કાણું તમે છેકમા,

પીતાને ઘેર રહી આવું કરે, જરાએ સંકા ખીક નાહીં ધરે;

જશે લાજ પીતા તમારા તણી, કુંવારા રેશો પરશુરો નાં ધણી.

સાવલીંગા—કુહું આજ મુકે તું બાબી મને શરમતો નથી જોલનારે તને
 મુવો ભેગી મુખ દેખીને માહરું, પડ્યો ધરણીમાં ઢળી હું છું કશું
 માર્યો હશે મેં તો શીવ આણુ છે ખીજો સાક્ષી મારો હવે બાણુ છે
 કેડો કેમ મારો તું મુકે નહીં કહું બાધ મારાને જાણુ સહી.
 જેવી છું તેવાં સર્વને બાળે છે વ્યભિચારણી તું નકી લાગે છે.

૧૦

સાલી—અરે નણુદી આ કર્યું કુહું કાજ-ધનત જશે આપણીરે,
 વળી વગોવાયું ગામેરે ગામ ધિકાર તને પાપીણીરે.
 તુને છુટ બણી પડી છે ધીકાર,
 તેમાં સાઈ નહીં કહેવાય આવાર;
 શેઠ પદમશા રાજ્ય કારભાર,
 બાધ તમારો કહેવાય ફોજદાર.
 આવો કરશો જો હમેશાં વિચાર,
 નકલી કુવારાં રેશો નિરધાર.

૧૧

સાવલીંગા—હાય હાય તું નકટ ને નમેર, કહાંક શીર મારે ધ્યૈ
 મુજ ઉપર કર્યો છે કાળો કેર, આવું જોતતાં નાહીં કરેરે
 તુંતો નીચ કુળ તણી છેરે નાર,
 તારા પીતાનો જોયો છે મેં વહેવાર;
 તારી જીભ તો કપાતી નથી કેમ.
 હુમ્મચી કેમ લાવે મારા વિષે જહેમ,
 સૂર્ય સાક્ષી વળી મારો ધણ્ટ દેવ,

કરં નહીં કદી બ્યભિચારી રોવ;
જાતું જાતું હવે આહીયારે કુર,
નિચ લુંડી હરામી પાપીણી કુર.

૧૨

પાડોશજો—આશું આશું બોલે સાવલિંગા વેણુ બોજામને ન કેવું
ધટેરે,

અલી બોજામતુંતો છે દુઃખદેણુ નથુંદસામું નહીં ધટેરે
હોઠો હોઠોને શું જગડો કરાય
એમાં ઇજલ બનેની જાય.
ધર તમારાની કરે કોઈ વાત.
તેમાં વાગોવાશું વાણીયાની જાન.
બોલો હવે તો તમે મારા સોગમ
રમે જમે હસો ચાઓને પ્રસન્ન.

૧૩

જોગી—મુનો સદેવંત રાય. રાય. અજનો બાતાં મેરી.

ઇસમલીયનમે રહે પદમાશા બેપારી ધનપાલ. પાલ.
લડકી ઉસ્કી હે સાવલિંગા અબિયા લાલ ગુલાલ. લાલ.
અદન મનોહર અંપા કલીયાં દાડમ દંત - તમામ. મામ.
હંસ ગતી મૃગ લોચની જાણો ચાલે હંસ સમાન. માન
અંદ્રમાં જૈસા મુખ દેખકે સખ હોવે બેહાલ. હાલ.
સારી જહાનમે નહીં હે એસી કરં સદેવંત ખ્યાલ. ખ્યાલ

૧૪

સદેવંત—મજે કેવી રીતે બતાવો તમે, કહો ને ગુરૂ કરીયેં અમે,
હવે જ્યારે દેખીશું દ્રષ્ટી થકી, થશે સુખ મુજને માનો નકી

મરં ઝેર ખાઈ મીઠે નહીં નાર, ફના સર્વ રાજ્ય કરં એકવાર

૧૫

જોગી—નિશાળે સાવલિંગા નિત્યે જામ છે હમેશાં મધુરાં ગીતો ગાય છે
તમે તો તહાં નિત્ય જાયા કરો ખરો સ્નેહ થાવા હૃદયમાં ધરે
પરસ્પર સંબંધ બાંધ્યો જ્યાં મુલાકાત લેવાતું ખનશે ત્ય
તકદીર તારં જો સાઈ હશે સાવલીંગા સાથે વિરાહ થશે.

૧૬

મહેતાજી—સાચું કહેને કાણીયા જુઠું ચાલે નહીં,
કાણે તુજને મારીયો કહે પુછું શોગન દહ;
તુંછે કાફર છોકરો લુચ્ચાનો સરદાર,
માર્યા વિનાનો દ્વાદિયો ચાપુક માઈ ચાર.
રડમાં રડમાં રાંડના આડા દેમાં હાથ,
ખરે લકડંગા ખાવરા રોકાયો શા કાળ.

૧૭

કાણીયો—માફ કરોને હે ગુરજ દોષ નથી મારો,
પુહો પાઠ સવારનો ખરો કર્યો ધારો;
જ્યારે શીખ તમે દીયો છો તેવારે પલમાંબ,
ધર આગળ જઈને કરં છું અબ્યાસ મનમાંબ.
રસ્તે રોકાતો નથી હું ઘડીવાર જાણો,
રાત દિવસ અબ્યાસમાં હું રહું છું પરમાણો.

૧૮

મહેતાજી—ત્યારે કેમ ન આવડે બેવકુફ કુભાર,
શિખવી શિખવીને મુવો પણ તને ન સરમ લગાર;
જાતું તારે આસને બેઠો કરને પાઠ,

સાંજે પુછીશ તુજને ધડી રહે દિત આઠ,
કાણુ કાણુ રમવા ગયાતા નદી કિનારે આજ,
વઢવાડો કેણે કરી મુરખના શીરતાજ.

૧૬

- ૧ છોકરો—અમે નથી કાંઈ જાણુતા એ કાણુતું કામ,
એ છે ઝેરી છોકરો સાંધા કર્યાં તમામ.
૨ છોકરો—ચુગલખોર તું કાણીયા ચુગલી કેમ કરે,
મચ્છની સાથે વેર કરીને સમુદ્રમાં ફરે.
મહેતાજી—તું છે તારું જોર જડણુ ઝાલી માર લાત,
છૂટ તમેને છે ધણી મન લઢવાની વાત.
૧ છોકરો—તમે કહો તો છો કહો મારો વાર હજાર,
ગડબઢ કરતો કાણીયો બોલે વારંવાર.
૨ છોકરો—પંડયા એને વારજો કાણો કલેશ કરે.
સાચી જુડી વાત તમેને કહેતાં નહીં ડરે.

મહેતાજી—

૨૦

વર્ગમાંથી છોકરાઓ કાં તમે ભમો વાંચો પાઠ કાલનો જે ભણી ગયા તમે
આવ્ય પેલા કાણીયા તું ઉભો રે ઇયાં સોમચંદ તું અણુધ છેલો રે ત્યાં
આવ્ય બીજો હેમચંદ ત્રીજો તું મથુર ચોથો રહે કરમચંદ પાંચમો કપુર
છઠ્ઠો ખેસ તું હે મુલચંદ મુર્ખ જાણુ ગાએ કવિતા શીખેલી શુદ્ધ-
થી સુજાણુ.

૨૧

છોકરાઓ—ગોવિંદ નામ હમેશ કપટ દિલથી પરહરો.
કમળાપતિનું ધ્યાન ધરવા કપટને દુર કરો.
લક્ષ્મીપતિની પ્રેમથી સેવા હમેશાં આદરો.
જીવિત સાર્થક થાય સધળું વિનતી શ્રવણે ધરો.

પ્રાણેશ કરજે જગત સમજાવું બહું ભવતારણા.
 નરમાધથી અરજ કરું બવ કાપવાની ધારણા.
 વસ્તી હમેશાં જોડુભેમાં રાક્ષસો સંહારવા.
 બદ્ધમીપતિ પ્રગટયા તમે બકતાદી દેહ ઉધારવા.

૨૨

હાકરીયો—એની માઓરે ગુણુ હરીનાં ગરજો.
 કરી સ્તુતી ને પાવન માઓ.
 કુડ કપટને દુર કરીને વળી દુષ્ટ જનોથી ડરીને.
 એની આંખોરે પ્રભુથી લગની લગાડો.
 એની હળિમળી સંપે રહેજો ધણી ઇજત વધારી લેજો.
 ગુણુ લેજોરે કુવાકયને નહીં કેજો.
 પતિઅરણ્યની સેવા કરજો ધરિ પ્રીતી પરસ્પર રેજો.
 પ્રભુ જાણોરે હૃદય રૂપ પ્રમાણો.

૨૩

સદેવંત—પ્રીત તારી દેખી પ્યારા હું ખુશી રહું.
 દોસ્તદાર યાર વિના બીજો ના ચહું.
 યાર તું દીક્ષદાર મારો હૈયા કેરો હાર.
 દોસ્તી તારી સાથ બાંધી સફળ મારો અવતાર.
 રૂપાશાની સાથ લગ્ન કદિ નહીં કરું.
 ઉપાય એવો સોધીશું પ્યારા હૃદયે ધરું.
 સારાસની જોડી શુદ્ધ હું હૃદયે ધરું.
 તારાથી વિયોગ થાતાં શિર પટક મરું.

સાવલગી—

૨૪

પ્રીત પ્રભુરે નિભાવે હે નારી કણ્થબર અળગી ન રાખું પ્યારી

રાજ કાજ હવે કાંઈ ન સુઝે તલ્લરી રહે જીવ બદન નિહાળી.
જલ રે વિના જેમ મીન રહેનાં તેમ હું જીવે રહું ન ખુશાલી
પરજી તને હું પ્રેમ ચકી તો રાખું તને પછી હૃદયમાં ચાંપી.
ખુશ રહે મદમાતી હે આલી મુખ બતાવ લજ્જા હવે ત્યાગી.

સાવલીંગા

૨૫

સાહેલીઓ } હામોદરે દમાલ (૨) એક બરસો તાહરો.

અખળા તણોરે ઇશ્વરા એક તુંજ આધાર. (૨)

દંપતી સુખ દયાનીધી કરજે સફળ સંસાર. (૨)

જેર નથીરે અખળા તણું જ્યાં દોરે ત્યાં જાય.

સ્વયંવર રીત છુપી ગઈ જ્યેથી દુઃખ ના વેઠાય (૨)

એવો વખત ક્યારે આવશે ફરિને યદુરાય.

મન પસંદ વર શોધવા છુટ સધળે અપાય (૨)

૨૬

ગુરૂ ગોવિંદના ગુણ ગાઓ પાવન ચાઓરે.

નહિં નીતીનો કરશે બંગ હરિગુણ ગાઓરે.

ધરો ધ્યાન તજી અભિમાન પ્રભુપદ પાઓરે.

ગુણ હરિના હૈઝમાંય હમેશાં જાઓરે.

સતી નારી તણા સુચરિત્ર ગાઓ ગીતેરે.

મન રાખો અતિ ગંભીર સ્તેહની રીતેરે.

નથી સાચો સમધી સંસાર સ્વારથી જાઓરે.

કરી નિશ્ચય મનમાં એક હરિ પરમાણોરે.

સહેવંત—

૨૭

મારી દીક્ષાજન સાવલીંગારે પ્યારી,

હું આધિન તાહરે મૃગ ક્ષી હે નારી.

આ બદન તાહરં નિહાળીરે નારી,
 ઇશકમાં આધીન છું મારી તેં કટારી.
 રાજ્યપાટ છોડીયું દેખીનેરે આલી,
 જખમીરે થયોછું હવે કર ન ખુવારી.
 લગ્ન તારી સાથ થવા દીલ વીચારી,
 મુરાદ પાર પાડવા રદુંછું મુરારી.

સાવલીંગા—

૨૮

હો રસીલા કંથ છું આધિન તમારી,
 આપના વિના ન વરં ટેક હમારી.
 એન પડે નાંહીં વિના આપના જરર,
 રાત દિન લાગી રહે લગની ખમુસ.
 ઇશ દયાળુરે લાજ રાખે હમારી,
 તો વરી ચુકી છે આજ દાસી તમારી.

વાલીઓ—

૨૯

હું તો છજીં વાલીયો વાણુંદરે માઈં નામ વાલીયો વાણુંદ.
 સાચું કહું તો માર્યેં જાઉં ખોટું કહે દુઃખ થાય.
 તમે જો કાપો કુંવર સદેવંત કુળ માઈં છેદાય.
 પેટમાં રાખો વાત મારી તો જલદીથી કેવાય.
 ઠાંક પછેડો રાખજોરે આતો નખ રડા કહેવાય.
 પદમોક્ષાની ખેટી સાવળીંગા તેના છે આ નખ.
 ધુના મારીતો લાવી હેતેથી આપને માટે વસ્ત.
 આપને માટે કેવું ગોત્યું છે હું છું તમારો દોસ્ત.
 આવાં આવાં તો હજાર બતાવું રાજા છોડો રોસ.
 પશુ રાજાજી પાસે રાખો નોકરી આપો સાર.

કાંતો જગ્યા કામદારની આપો કાંતો બનું ફોજદાર.
જગ્યા દીયો એ તથી જોતું હુંતો બનું કોટવાલ.
ગામ બધાને તોળા બંધાવું જો જો મારો ખ્યાલ.

સદેવંત—

૩૦

સાવલિંગા વીયોગથી ઝુરી ઝુરી મશ અહીં.
શું પૂર્વ જન્મ પાપ તો નડે મને ધડી તહીં.
નિશાળ માંહી કાણીયો મહેલમાં રાણી નડી.
શું પ્રેત નવદેરીયેં નડ્યો મને ધડી ધડી.
હવે નિરાશ તો થયો ગયો ન જીવ આ સમે.
પ્રીયા પ્રીયા હું સ્વપ્નમાં બહુ બહુ બુધ્ધિ ભમે.
રસીલી મુખ તાહરું બતાવ્ય દોરતદારને.
નિભાવ પ્રીત પૂર્વની ઉગારને આ ચારને.

લવિંગા—

૩૧

સદેવંત કુમાર પ્યારા સાવધ થાઓ મુજબ.
ધેણારે જેવા કેમ થયાછો ભાન નથીરે લગાર.
સાવલિંગાના વિયોગ દુઃખે ભમીયું ચી-ત અપાર.
પ્રેમ પત્રિકા માશુક કેરી લાવી તમારે કાજ.
આશક ઉઠો આળસ છોડી મહેલ હમારે આજ.
હર્ષ ભરેલી પ્યારી તમારી રાહ જીવે છે એકાંત.
વાર કરોમાં વહલભ પ્યારા આવીને કરજો શાંત.

૩૨

રાજા માશુકે બોલાવ્યા ઉઠો ભાવ ધરીરે.
હું આવીછું બાલાવવાને પ્રીતે કરું પુકાર.
પત્રિકા છે સાવલિંગાની વાંચી કરો વિચાર.

નામ તમારું નિશાદીન જપતી રહે સદા ઉદાસ.
 પરવશ બાઇ હમારીને આવી કરો હુલાસ.
 ધડિ ધડિમાં જખડી ઉઠે નાવે નીંદ લગાર.
 પ્યારા મારા દોસ્ત સદેવંત આવીને ઉગાર.
 જેવી દશા તમારી આંહી તેવી તેની જખરે.
 આપ વિયોગે કાયા પાડે માનો ચતુર મુજબુ.

સદેવંત—

૩૩

અરે મારી પ્યારીની લખેલ પત્રીકા બાળી.
 દાસી તું લવીંગા મારી લે ઇનામ હારને.
 ખતાવ રાહ પ્યારીની નીભાવ દોસ્તદારને.
 વાંચીયેરે શાણી દાસી શું લખ્યું છે આ રથળે
 આવવા તૈયારછું સાવલીંગા પાસે ખરે.

૩૪

તુજ વિયોગથી દિલદાર છું દુઃખી વીના હું તારા.
 હું અખળાનેરે ઉગારો દષ્ટ દરશન મુજને તારો.
 છો સર્વ રૂપ ગુણ સારા.
 જેમ અંદ્ર અને ચક્રોર વળી મેલ અને જેમ મોર.
 લાગી છે લગની અપાર.
 હે મનહર મુર્તી તારાં ધડી એક ન હેત વિસાર.
 મળવા દિલ હર્ષ અપાર.

સાવલીંગા—

૩૫

આઠવો નહીં ચાર મારો વાર ખડુ થઇ.
 દાસી તો લવીંગા મારી રોકાઇ રહી.
 પ્રીત તો પીયુની દિલ ખટકી રહી.

ચટકી લાગી છે ચિત્તમાં મુજને સહી.
વાટ જોઈ વાલમાંની વીગત કરી.
બેસારું હું પાસ મારી રનેહ બાહરી.

૩૬

પ્રિયા તારા વિના ક્ષણવાર લાગે છે હર્ષ . હનર.
વીરહીને ન પડે એન રહું સાવલીંગા દિન રેન.
મન મળવા તલખે અપાર
આ દાસી લવીંગા આવી પત્રીકા એ પ્રેમની લાવી.
વાંચી મન થયો હુલાસ.
સુખ સંસારનું છે પ્યારી દુઃખ વિસારવાની બારી.
તે જાણે રસિક નર નાર.

૩૭

આવેને પ્રીતમ રમિયે રંગે સુખ મળે તમ સંજેરે.
રાહ તમારી જોઈ છું રસીયા દિલ હમારે તો વસીયારે.
પરવશ દેહ હમારોરે જાણો કામ વિષ્ણુથી તન ડશીરે.
ઝેરી મદન તો સર્પ થઈને ડસવા લાગ્યો છે તનમારે.
મોહન ગારડી આજે બનીને ઝેર ઉતારોને ક્ષણમારે.

સહેવાંત—

૩૮

ચંચલ નારી ચતુરાંરે પ્યારી પ્રીતે પરવશ છું ધારીરે.
જલને રે મિન રહે જેમ સાથે પ્રિત આપની પરમાણો રે.
દેહ પ્રકત છે જીવદારે રભા એક જીવ છે મન જાણોરે.
દેવે આ સુખ આજ મેળવીયું જોડિ કરી સરખા સરખીરે.
છોનેરે દુનિયા નિંદા કરતી પ્રિત પરસ્પરની નીરખીરે.

સાવલીંગા—

૩૯

પ્રીતમ તાહરી પ્રીતને સંભાળી, મનમાં જાણી લઈ પ્રમાણીરે.

૪

ચુલુ વખાણી, પ્રમ પ્રાણી. નેત્રમાં નિહાળીરે.
 મોહન માહરા છું તમારી દાસીરે ચંચલ નાર વાર વાર.
 ઠરું પોકાર ચાર ચાર ન દીયો વિસારીરે.

સદેવંત—

૪૦

સુંદરી સાવલીંગા પ્યારી સુંદરી સાવલીંગા પ્યારી.
 મારી કટારી પ્યારી મુજને ધાયલ કરનારી.
 કેશરી કટી ગૌર રંગે નેત્ર અંજન પક્ષી સંગે,
 અધર પરવાલા દંત છોકલી કુસુમા યુદ્ધ સંગે.
 હશે બાવી જે તે થાવું લગ્ન કીધા વીણુ નહીં જાળી.
 મારે માટે બ્રહ્માએ તું રતનજ નિપજાવ્યું.

સાવલીંગા—

૪૧

હું વરી ચુકિયું આપને લુપાલ નહી વણીક સાથ લગ્ન તો થનાર.
 રૂપાશાની સાથ હું નહીં જનાર.
 પતિ આપને પ્રભુ કરી પ્રમાણું પુરૂષ અન્યને હું તાત બાત જાણું.
 રતીના વિલાસમાં તને વખાણું.
 કરે પૂર્ણ ઇચ્છાએ બિકા હમારી ઇચ્છું જન્મ જન્મ આપ સાથચારી
 થઈ દાસી સેવના કરું તમારી.

સદેવંત—

૪૨

શાણી રાણી સાંભળો વખત ધણેરો જાન્ય.
 રમ મને આપ તું છુપી રીતે જવાય.
 પાટમદે રાણી માહરી બેઠી જોશે વાટ.
 વાત છુપી તે જાણશે તો આશે મોટી હાણ.
 કાલ સવારે બાગમાં મળશું પ્રેમ ધરી.
 આ વખતે તો ઉઠશું રામા રંગ બરી.

સાવલીંગા —

૪૩

બેઠો છરે જનાબશા નવ ઉતાવળ કરશે.
 દુનિયાં છોને જાણુતી પણ તેથી નહીં ડરશે.
 દુસ્મન બમે હજાર બલકે લાખો વાત કરે.
 ઇસ્ક તણા તો ફંદમાં પડીયો નાહીં કરે.
 ઇશ્વર સાક્ષી આપણો વરીયાં છી ઐકાંત.
 અસલ સ્વયંવર રીત પ્રમાણે ભાંગી મનની ભાંત.

સદેવંત —

૪૪

અદુર કામની વિલંબ ના કરે આપ રજા મુજને ખુશિ થકી ખરે
 ધણો વખત રોકાયાથી વિદ્ય થશે મન જાણુ.
 ગોર તણી વાડીમાં મળશું કાલે દીન પ્રમાણુ.
 હાથ ન છોડે કેમ હડીલી હરદમ છોકર વાદ.
 નાર તણી તો મતિ પેનિયે કહું છું વારંવાર.

સાવલીંગા —

૪૫

સોગનથી કહો ક્યારે આવશે આ તમારી પ્યારીને હવે
 નિભાવશે.

જાઓ કહું તો જીભ કપાયે રહો કહ્યે ઉતપાત.
 મરજી માફક કરજો પ્યારા કહું છું જોડી હાથ.
 ગોર તણી વાડીમાં મળશું પ્રીતે પ્રેમી કંથ.
 જાત જાતના પકવાનોને રાંધી લાવું સંગ.

જાનની સ્ત્રીઓ —

૪૬

રૂપાશાને પરણાવાને અમે જાણું રે.
 બલી બાને ગીતજ રૂડાં ગાણું રે.
 ધન્ય થકી ધન્ય દિવસ ને કાજરે.

રૂપાશા તો પરણવા આશ્યા આજરે.
 પદમાશાની બેટી સાવણીંગા રહીરે.
 તેની મા તો દીસે જગતમાં કુડીરે.
 પદમાશા તો જન દેખીને ડરીયોરે.
 ગોડો લેલો થપ્પને મોં આગળ ફરીયોરે.
 ઠરમાં ઠરમાં નકટ ને રે અણુધરે.
 જનને દેખી તારી તો ગણ શુદ્ધરે.

સદેવંત—

૪૭

સાવણીંગાને વચને કરીને આવ્યો આંહી હું ભાવ ધરીને,
 નારી તણો વિશ્વાસ ન કરીયેં કર્મ બ્યભિચાર કરતાં ડરીયે.
 મેં જોઇ લાજ જગમાં પીતાની લજવી કુંખ ખરે જનેતાની
 સાવણીંગાને હવે ન બોલાવું મોહ વિષે તો હવે ન ફસાવું.

૪૮

તારો કહું નહિં કદી વિશ્વાસ કામજુગારી કામનીરે.
 તેંતો બધી વાતે કિધો છે નિરાશ બોળવ્ય નહિં ભામનીરે.
 હુંતો ભટકી મરું છું તારે કાજ,
 જોઇ આપદાદા કરી મેંતો લાજ,
 તારી ખાતર છોડ્યું છે રાજ્ય પાટ.
 વળી રાત દીન જોઈછું વાટ,
 તુંતો ફંદમાં ફસાવી દુર જાય,
 તારા વીના જીવ મારો ગભરાય,
 તારી દોસ્તીમાં ન મળીયું સુખ,
 આતો હલકું થયું છે મને દુઃખ.

સાવલીંગા—

૪૮

વેલી આવતી હતી મારા ચાર તારા વીના ન ચેન પડે.
 પણ બાબી મારી નડી વારંવાર ઉપાય બીજો નહીં જડે
 ત્યાંથી મુસિબતે છુટી ચાલી વાટ.
 ત્યારે રસ્તે મળ્યો સાહેલીનો સાથ.
 પછી ઉતાવળી આલી ત્યારે કંથ,
 પણ બુલી પડી જડ્યો નહીં પંથ,
 એક જાવાળીયો મળ્યો કુપેએ તીર,
 તેણે બધી રીતે દીધી મને ધીર,
 જેમ તેમ કરી પહોંચી તારી પાસ,
 તોય આપે કરી છેવટે નિરાશ.
 હુંતો હારી હારી હારી ભરચાર.
 પણ હોઠો જમો કરોને વિહાર.

૫૦

પ્રીતમ હવે રીસ ન કરીયે' લગાર,
 ઝાઝું થું કહું વાલમા ચાકી હું બહુ વાર.
 તોયે રીસ ન ઉતરી મરવા થઈયું તૈયાર,
 મારો પિતા છે શેઠિયો તેની મુકી લાજ.
 આવી સર્વે દેખતાં તોયે દયા ન લગાર.
 હોઠો જમીયે' આપણે' હર્ષ ધરીને મન,
 હું છું દાસી તમ તણી, સોંપ્યું તન મન ધન,
 નહિં માનો તો હું હવે, કુવે પડું ભરચાર,
 પછી તમે રાજી થજો, સાવલીંગા મળશે હજાર."

૫૧

માન્ય કહું માન્ય કહું ચાર માહરા, છોડને વિચાર હવે આ નહારા.

વટલી હું વણિક જાત નાથ વિચારો, લાજ માત તાતની ન જાણું
 દીલ ધારો.
 બેગુને ન મારીયે આ દાસી તમારી, મરંછું આપના દુઃખે ચારી.
 ને ધિકારી.

૫૨

ફંદમાં નવ પડશે ચારી નારીને નરને કહું વારી.
 ઇશક તણી છે વાત નકારી કહું છું ધિકારી.
 પ્રીત તો પ્રથમ સારી લાગે પાછળે પસ્તાવો જાગે.
 જાય જગતમાં લાજ ફજેતી થકી કુળ લાગે.
 વિચારો હાની જાણી તનમાં નીચની મારીથી મનમાં.
 સંગત જેવી અસર થશે ને હાની થશે ધનમાં.
 બાપ દાદાનું નામ જાશે પેઢીયો સાતે લજવાશે.
 ભોલ વગોવશે વાટે ઘાટે શત્રુ રાજ થાશે.
 ફજેતી પુર્ણ થઇ મારી, સદેવંત સાથ કરી ચારી,
 મુજ તણો આ પુર્ણ દાખલો જે જે વિચારી.

૫૩

સદેવંત—જ નહિં હે નારી પ્યારી હું આધીન છું તારી, પ્રીતીમાં
 હું પરાધીન પ્રીય છું.
 આવલીંગા—છેડ છેડો માહરો તું નક્ક નમેરી પ્રીત બજો તા
 હરી તું દીલ તણો ઝેરી.
 માત તાતની મેં આજ લાજ પરહરી, વટલી વાણિ-
 યાણી હું પ્રીતીમાં તાહરી.
 સદેવંત—માફ કરો માફ કરો એક ના ધરો, બૂલીયો હજાર
 વાર રોષ પરહરો.

સાવર્ણીગા—ભોળા જાણી ભોળવી છે પાપી મુજને, કપટીને
કુટિલ ઝોળખ્યો છે તુજને.
તાહરો બરસો હું કરું નહીં લગાર, ક્રોધીને રીસાળ
તું થયો છે રે ગમાર.

જાનની સ્ત્રીઓ—

૫૪

તું તો મોકલ વેવાઈ હાથીડા, ખેસી આવેછે વરજીના સાથીડા,
આવે આવેરે (૨) વાસુદેવનો નંદ, પુનમ કરો ચંદ્ર,
દીવાકરી જોત, વિવાકરી વરધ કે બાઈ બાઈરે અજવાળારે.
તું તો મોકલ વેવાઈ વેલડીયું, ખેસી આવેછે વરજીની બેનડીયું
આવે આવેરે (૨) વાસુદેવનો નંદ, પુનમ કરો ચંદ્ર,
દીવા કરી જોત, વિવા કરી વરધ, કે બાઈ બાઈરે અજવાળારે

૫૫

ધુધેતો ભરીરે તલાવડી માતીડે બાંધી પાર.
માધવ ધુવે ધોતીયાં રક્ષમણી પાણીની હાર.
હળવાં તે ધોજો માધવ ધોતીયાં, બીંજશે અમારાં ચીર.
અમ ઘેર દાદોજી રીસાળવા, માતાને ચંશે રીસ.
નહિં તારો દાદોજી રીસાળવા, નહીં ચડે માતાને રીસ,
આપણુ ખે વળી પરણ્યું, વેશાક મહીના માંહય.

૫૬

રતનાળી સીતાજીએ વેણુજ છોડી.
શેષનાગ કલંકી આગળ જોડી.
માવડી કહે એ વર કાંકણુ કરો.
ચુડલો રતનાળો બાળુબંધ નેરો.

માંડવાની સ્ત્રીઓ—

૫૭

લાડો લાડી જમેરે કંસાર, લાડાનો બાપ ટળવળેરે
દીકરા મને આંગળી ચાંટાડય, કંસાર કેવો ગળ્યો લાગેરે.
એના બાપ પરણ્યો છું કે નાય, કંસાર કેમ વીસરેરે.
આપે લીધો ઉંદરડાનો વેશ, પડ્યો દાણો વીણી લીધોરે.

૫૮

ધડોંગ ધડોંગરે ઢોલીડા વાગે છે,
અમારે પદમાશા મોળીયે વરસે છે.
પેલા મોલીશાના ચિંથરાં ઉતરાવે છે.
એનાં બાળપણનાં બાળોતિયાં ઉતરાવે છે.
અમારે મોઢી વહ સાડલે વરસે છે.
પેલી ઝમકતા ચિંથરાં ઉતરાવે છે.
એના બાળપણનાં બાળોતિયાં ઉતરાવે છે.

જાનની સીઓ— ૫૯

સોનાનું સુરેકડુંને વાથે ઉડ્યું જાયરે.
પદમા તારું નાક વઢાણું જાન ભુખી જાયરે
ગોંચ સુવાચીં ભુખે માર્યાં ચાંચડીએ ચઢકાવ્યારે.
લાડવાના બટકાં સારે ખરે બપોરે કાઢ્યારે.

લવરીંગા— ૬૦

તમે રૂપાશાજી શેઠ હવે હારી ગયારે.
પાંચ ચારને નવ પહેલા હતા ખરા પોખાર.
પછી આવ્યો છોકો અને પાછળ પડ્યા અદાર.
બાપ મારી સાવલીંગાના પહેલા પડ્યા પંદર.
લાંબો દાહ એક અદારનો ને પછી થયા સતર.
પાસાની બાજીને રમતાં જુહી સાચી વાત.
શેઠ તમારો તોલ ઘટે છે માનો મારી વાત.

રૂપાશા— ૬૧

લવરી કરમાં દાસી ઝાઝી, શું તું જાણે બાજ,
સાચાને તું જુઠો કહેતાં કેમ ન આવે લાજ.
દાસી તું છે વેવલી ને જુઠા બોલ કહે,
સાવલીંગાનો પક્ષ કરીને મારું હૃદય દહે.

સાવલીંગા—

૬૨

મારું નામ ન દેશો વહાલા વેવલી કરવા વાત.
 દાસીને નહીં પાછી પાડો કે છે સાચી વાત.
 આમ રમતમાં ખોટું ખોલી કરવા બેઠા જામ.
 રીસ ચડે છે મુને બણી કરો રમતને બંધ.

લલીંગા—

૬૩

રીસ ન કરો બાપ મારી, કહું છું લાગી પાયરે.
 રૂપાશા તો હવે ન ખોલે જુઠી વાત જરાય.
 તમે કહ્યું તું માતા મંદીરે પુજન કરવા કાજ,
 ધુપ દીપને પુષ્પ લખને જાઓ થાયે વાર,
 અંધારી છે રાત અને વળી વખત ધણેરો થાય,
 માટે જલદી માતાજીને લાગો જલને પાય.

સદેવંત—

૬૪

અહો અંખીકે માત હમારી ગુણવંતી હે અવની પાલ.
 ધર્મ ધુરંધર મહેર કરોને ક્ષત્રી પુત્રની આજ કૃપાલ.
 આપતલું તો નામ સાંભળી આંચો જંગલ છોડી ખેદ.
 માથુક મારી સાવલીંગાને મળવા માટે ધરી ઉમેદ.
 ધણા દિવસથી હું તલકુ હું માતુ દયા દીલમાં ધારો,
 આપ તરફથી આશ્રય માગું એ અરજી ઉર સ્વીકારો.
 તારી પાસે કર જોડીને સદેવંત માગે વરદાન.
 જય જય પામો સિંહવાહની પૃથ્વીમાં અદકેરું માન.

સાવલીંગા—

૬૫

હે રાજ્યવંશી પ્રીતથી ઉઘાડો દાર આ સમે.
 હરી મરું છું આ સમે અંધારી રેનમાં પ્રીયે.

કપટી છોડ મસ્કરી ન આવે દીલ કાં દયા.
જશેરે જીવ માહરો રડી રડી આ રાનમાં,
ખમાય નાંહી દુઃખ આ સુણો ન તોય સાનમાં

૬૬

અરર શું કરું પ્રાણના પતી ઉંઘમાં પડ્યા બાનના રતી.
અતિ ઉમેદથી આવી હું ધડાં પ્રાણના પતી આપ છો જહાં.
અરથ ના સર્થો ખેદ તો થયો અરર જન્મ તો વ્યર્થરે ગયો;
પ્રિય પતી હવે જીવું સાસરે, પણ હું વાલમા આપ આશરે.

૬૭

દોસ્ત સદેવંજરે તમે આશું કર્યું
આ વખતે તોબાન નથી લગારજો.
હું અખળા સાવલીંગા રડતી રાનમાં
તોય ન ઉઠો કાં નવ ખોલો યારજો.
કાલ સવારે જીવું મારે સાસરે
એ બાગતમાં હુથી નના પડાયજો
પણ કુંવારી રહી છું આપજ કારણે.
માટે જલદી ચંપક પુરમાં આવજો
વહેલા વહેલા ચંપક પુરમાં આવજો
રાહ તમારી જોશું તે દીન ચાર જો
છેવટ કાયા પાડીશું ક્ષણ વારમાં
તે હત્યાનો આપ તણે શીર બારજો.

૬૮

સદેવંત—હે વરદાયની માતૃ હમારી કરજોડી કરું સ્તુતી તમારી.
હું છું મરણે માતૃ તમારે રક્ષક ગુજ વિના નાહીં હમારે.

પૂર્વ જન્મનાં પાપ નડે છે સાવલીંગાથી વિયોગ રહે છે.
માટે ભવાની શ્રાપ નિવારો લગ્ન પ્રીયા મુજ સંગ કરાવો.

૬૯

સદેવત—પડ્યો છું કદમાં પ્રીયાના પ્રેમ પાસથી.
કર્યો છે ત્યાગ રાજ્યનો સાવલીંગા આશથી
ઇલાં હું આવીયો છું માત તાત છોડીને
ચંપા નગરીમાં પ્રીયા પીછાંડી દોડીને
મીલાપ સાવલીંગા નારીનો હવે તો થાઓ
નહીંતો પ્રાણ માહરા ખુશીથી ઇશ જાઓ.
આ બાગમાં જરા ખુશીથી શાન્તી હું ધરું
પછી પ્રીયાની શોધમાં નિશાસમે ફરું

૭૦

કનકાવતી—રમ્ય બાગ છે દીલ હર્ષ કરીરે, શોભા સારી, વારીવારી.
હર્ષ ધારી, દીલવિચારી, હું રહી નિહાળીરે.
દાસી માલતી, માલતી નિહાળીરે. ધરી હમંગ આ મૃસંગ.
જેમ પતંગ, દીપસંગ, પ્રીતથી ફસાઇરે.
જગત સુખ તો પતિતજી પ્રીયાનેરે, પ્રેમ પાસ, બાંધી આસ.
કરી વિલાસ, મન હુલાસ, હર્ષ ઉર ધારીરે.

૭૧

માલતી—અહો રાજ્યવંશી રૂપગુણના ભંડાર.
નમન કરી આપને હું પુછવા તયાર.
કાશ દેશથી પધાર્યા એકલા વિદેશ.
મૂળ સ્થાન આપનું કહોને ભૂપતી કપાલ.
અહીં આવવાનો હેતુ જાણીએ હયાલ.

અહીં રાજ્ય વિરમદે કરે છે ભૂપ ન્યાધ.
 તેની પુત્રી કનકાવતી ગુણુ શીલબાધ.
 આપરૂપ દેખી મોહમાં પડીઅરે.
 છે કુવારી આપ સાથ પરણશે ખરે.
 માટે આપો વચન માગુ તે કરી કપ્પુલ.
 આપ વિના પ્રાણુ છોડે માનજે ખસુસ.

૭૨

સદેવંત—દાસી તું કહેછે તે સર્વ કપ્પુલ રાખું
 (પણ) સાવલીંગા, નારી મીલાવે તો લગ્ન દાખું.
 સાવલીંગાનો મીલાપ જો તમેથી થાય.
 કનકાવતી પરણવાનું વચન તો અપાય.

કનકાવતી—

૭૩

પ્રાણુનાથ આપને હું આજથી વરી,
 દાસી જનમ જનમની હું આપની ખરી.
 સાવલીંગા બેનપણી મારી છે અરે,
 આપ વિના તલખી મરે માનીયે ખરે.
 માટે કરો દુર ચીંતા નાથ પરહરો.
 વચન છે આ માહર સાવલીંગાને વરો.
 મૂજ તાત વીરમદેને આ ખચર કરે.
 સર્વ સભા દેખતાં સ્વયંવરે વરે.

૭૪

પ્રાણુનાથ મારી અરજ સુણુજો જરી,
 સાવલિંગા બેનપણી મારી છે ખરી.
 ધાર પાડશે મુરદ આપણી હરી,

પામી.....સ્વામી.....નામી.

ગુણુમામી મુજ સ્વામી પ્રણુમામી.

હું.....ફરી.....ફરી.

સાવલીંગા—

૭૫

પ્રીતમ પ્રેમથી છે સુખી આ નારીરે, વારી વારી 'હું' બલિહારી.

શોભા સારી, છે રૂપાળી, કાંતી આપ સારીરે.

મન હુલાસ છે આપ સાથ આવીરે, ભાવી થાવી, જે થવાની
તેજ આવી, મેં સમાવી, છે હુલાસ ભારીરે,

કનકાવતી—

૭૬

ગુણુનિધાન છો, ચતુર કંથ ભારીરે, ધારી ધારી, મન વિચારી,

સુખ સંભાળી, રહું નિહાળી, આપની આભારીરે.

મુજ પીતાજીને, જઈ કહું હું આજેરે, લગ્ન વાત, કહીશું તાત,
બાત માત, સહુ સંગાય, વરમાળા સંભાળીરે.

સાવલીંગા {

કનકાવતી {

૭૭

હે પ્રાણુનાથ આધિન તમારે રેશું,

કરી ખુશી તમેને રાત દીવસ સુખ લેશું.

કનકાવતી—આ મુજ પ્રાય જેન સાવલીંગા છે શાણી.

તેને જાણો મુજ પ્રાણુપતી પટરાણી.

ખાંને.....રહેશું સંપીને અમે કલેશ નહીં કરશું,

વળી પ્રીતમ તમ સંગાય રનેહથી ફરશું,

ધન્ય ભાગ્ય હમારાં સદેવંતજ શાણા,

આખર ઇશ્વરની કૃપા થઈ મહારાણા.

જય જય પામે ગુણુવાન પતી મુજ પ્યારા,

રહો ચીરનજીવ ભુપાલ ન્યાય ધરનારા.

લલીંગા—

૭૮

પરણી રૂપાશાની સાથ હું તો ભાવ ધરીરે
જો ભુલું હું કહેતી હતો મધર લીયે સંભાળ.
બ્રહ્મહત્યાહી પાપ મારે શીરે લઉં ભુપાલ.
જય જય થાજો વીરમદેવજી જગમાં તારું નામ,
અમલાની તું વારે ચડીયો કર્યું હમારું કામ.
અવિચળ રહેજો નામ તમારું વિરદેવ ભુપાલ,
કોડ વરસની આયુષ્ય થાજો ગુણ તણા ભંડાર.

સાવલીંગા -

૭૯

નૃપતી વીરમદેવ સાંભળો વિગતે મુજ દર્તાત,
લગ્ન થયું છે માહરું સદેવંતની સાથ.
પ્રીત પ્રસ્થર પ્રેમથી બંધાણી છે ખરી,
અન્ય પુરૂષ ભાષ બાપ છે જણો પુત્રી તમારી.
કનકાવતી પ્રીય બેન તું કરજો સર્વ વિસ્તાર.
સહાય નથી તુજ વીણ કો એક તારો આધાર,
પૂત્રી તમારીને પૂછતાં સંસય ટળશે હે બાત,
લગ્ન થયું છેરે દાસીનું રૂપાશાની સાથ.

કનકાવતી—

૮૦

સત્ય કહે છે તું બેનડી સાવલીંગા મુજણ,
મનની મજ્જારે પૂરી થશે નક્કી દીલ પ્રમાણ.
ગભરા નહીં ગુણવંતી તું ચીતાં કરને દુર,
છોડું નહીં હું તુજને બેની જણે જરૂર.
સત્ય સહનું પ્રગટ હવે થાશે સિદ્ધ મુકાળ,
રાજ સદેવંત સાથ તો સોંપીશું તને આજ.

૮૧

સાવલીંગા—સુણો વીરમદે ભુપાલ એ છે વાત ખરીરે.
 સાત જનમ તો વીરોગ્ય વેઠ્યો સાવલીંગા. સુખાણુ.
 પશુ પતીનો આપજ મરીયો આજે તે પ્રમાણુ.
 દુઃખ અતિશે અમને પડીયું પહેલાં જવનાં પાપ.
 અણુજાણ્યા અપરાધ કર્યાથી શીવે દીધો આપ.
 આજણુને વળી આજણી જનમ્યા, પેલો એ અવતાર.
 બીજે જનમે ચક્રલા ચક્રલી, થયા અમે સરકાર.
 ત્રીજે જનમે મયુરતણી, જતીમાં પામ્યા દુઃખ.
 હંસ અને હંસણી જનમ્યા, તોએ ન મળીયું સુખ.
 જનમ પાંચમો હરણુ અને વળી હરણી તે પરમાણુ.
 છઠે જનમે વાનર જતી, પ્રગટ થયા ગુણખાણુ.
 આ વખતે તો સાવલીંગાને સદેવંત ભુપાલ.
 એવી રીતે સાત જનમમાં હમે થયાં બેહાલ.
 શંભુ આપ મટાડ્યો આપે, એ માતું ઉપકાર
 જનમ જનમમાં સદેવંતજી માણું હું ભરથાર.

૮૨

દાસીયો—ચાલ પ્રિયે સખિ જો આ મંડપ રાચી રહી રચના કેવી.
 નયન થકી જોતા ઉપજે છે ઉપમાં ઇંદ્ર જૂવન જેવી.
 અગણીત સ્થંભ રચ્યા આરસનાં મણીમય કામ કર્યું.
 તેમાં.
 સૂર્ય પ્રભાથી શોભી રહ્યા છે કાટી પ્રતિ બિંમ્બો જેમાં.
 આ સહુ રચના કીધી તોતે શાણી તૂજ સ્વયંવર કાજ.
 ચાલ હવે આસન પર જમ્યે. બેઠાં જોઇએ સુર સમાંજ.

૮૩

આનંદ દીન આજ સખી રોપે વરમાલ.
 સત્વર ચાલને સજની મારી કર નહીં તું વાર.
 આશા પુરણુ આપણી થઈ માન્ય પ્રભુનો પાડ.
 શુભ વિદ્યા ગુણ રતનથી શોભિત અનિત રૂપ અપાર.
 ઉગ્રભાગી તું આલી મારી પામીએ ભરથાર.

૮૪

તમામપાત્રો—અર્જ આ સ્વદેશી બંધુઓ સ્વીકારશો.
 કીજીએ પ્રણામ ખુબ ખાંતથી અમે.
 જી.....લ...ચુ.....ક.....ઉરે ન ધારશો.
 સુર આ સમાજ પાસ માફ માંગીએ.
 આ.....શ્રય...આ.....પી ફરી પધારશો.
 તરદીને કસુરની ક્ષમા કરી ખરી.
 સુ.....ર.....સ.....વં કૃપા કરી વધારશો.

સમાપ્ત

